Výrobce a opravář / výrobkyně a opravářka čalounění dveří (kód: 33-037-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (kód: 33)
Týká se povolání: Čalouník
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v technické dokumentaci včetně čtení výkresů pro výrobu čalouněných dveří	3
Volba a posuzování kvality materiálů pro výrobu a opravy čalounění dveří	3
Měření a výpočty rozměrů, tvarů, povrchů pro výrobu a opravy čalounění dveří včetně výpočtu ceny	3
Tvorba nářezových a střihových plánů pro čalounění nebo dekorace	3
Obsluha, základní údržba a nastavení strojů a zařízení pro výrobu čalounění dveří	3
Upravování základu dveří – zkracování, rozkreslení a umístění lišt nebo lepenky dle návrhu, včetně okolí zámku, kliky	3
Střihání a řezání čalounických materiálů	3
Vrstvení, lepení a jiné spojování výplní čalouněných dveří	3
Potahování čalouněných dveří	3
Kontrola, balení a expedice čalouněných výrobků a čalounických materiálů	3
Nakládání s odpady v čalounictví a dekoratérství	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v technické dokumentaci včetně čtení výkresů pro výrobu čalouněných dveří

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Číst dodanou technickou dokumentaci konkrétního výrobku včetně 3D zobrazení v listinné nebo elektronické formě, předvést měření v metrické soustavě a vypočítat zadané rozměry	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Změřit a vypočítat rozměry, tvary a povrchy čalouněných dveří podle velikosti zárubně, dveří, zvolené technologie, výkresové dokumentace	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Volba a posuzování kvality materiálů pro výrobu a opravy čalounění dveří

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Posoudit kvalitu základu dveří pro výrobu a opravy čalounění dveří	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Navrhnout a vybrat a vhodné tvarovací a kypřicí materiály podle kvality a zvolené technologie provedení pro výrobu nebo opravu čalounění dveří soudobou nebo klasickou technologií	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Navrhnout a vybrat okrasné, pomocné a spojovací materiály podle kvality a zvolené technologie provedení pro výrobu nebo opravu čalounění dveří	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Navrhnout a vybrat potahové materiály podle kvality a zvolené technologie provedení pro výrobu nebo opravu čalounění dveří	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Vybrat vhodné lišty a vhodnou lepenku pro výrobu nebo opravu čalounění dveří	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Měření a výpočty rozměrů, tvarů, povrchů pro výrobu a opravy čalounění dveří včetně výpočtu ceny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Změřit a vyznačit na základu dveří umístění lišt, snížení okolo kliky, zámku, místa vtahů, umístění bezpečnostních prvků, kukátka, jiných funkčních nebo okrasných prvků, případně provést další značení podle výkresové dokumentace a zvolené technologie výroby nebo opravy čalounění	Praktické předvedení
b) Vypracovat a okomentovat návrh a rozpočet výroby nebo opravy čalounění dveří	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Tvorba nářezových a střihových plánů pro čalounění nebo dekorace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vypracovat nářezový plán na tvarovací materiály	Praktické předvedení
b) Vypracovat střihový plán na kypřicí materiály	Praktické předvedení
c) Vypracovat střihový plán na potahové textilie	Praktické předvedení
d) Vypracovat střihový plán na technické textilie	Praktické předvedení
e) Vypracovat střihový plán na syntetické náhražky usně	Praktické předvedení
f) Vypracovat střihový plán na usně	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha, základní údržba a nastavení strojů a zařízení pro výrobu čalounění dveří

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vybrat a zdůvodnit vhodné stroje nebo zařízení pro opracování materiálů pro výrobu nebo opravu čalounění dveří podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést obsluhu strojů a zařízení pro opracování materiálů pro výrobu nebo opravu čalounění dveří	Praktické předvedení
c) Popsat a provést základní údržbu zvolených strojů nebo zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Nastavit průmyslový šicí stroj s vázaným stehem k šití a prošití potahové textilie, usně, syntetické náhražky usně	Praktické předvedení
e) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Upravování základu dveří – zkracování, rozkreslení a umístění lišt nebo lepenky dle návrhu, včetně okolí zámku, kliky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Upravit nebo opravit nosný základ dveří krácením, hoblováním, broušením a tmelením nebo zvětšením vhodnou lištou nebo jinak podle zadání a technologického postupu	Praktické předvedení
b) Zkrátit a upravit dřevěné lišty, nařezat pásky lepenky	Praktické předvedení
c) Upevnit lišty na nosný základ dveří, respektovat konstrukci a materiálovou skladbu nosného základu	Praktické předvedení
d) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Střihání a řezání čalounických materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Položit a zkontrolovat tvarovací materiál a rozdělit podle nářezového plánu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Položit a zkontrolovat kypřicí materiály typu roun, vaty a rozstřihnout podle střihového plánu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Položit a zkontrolovat potahovou textilii a rozstřihnout podle střihového plánu	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Položit a zkontrolovat technickou textilii a rozstřihnout podle střihového plánu	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Položit a zkontrolovat syntetickou náhražku usně (koženku) a rozstřihnout podle střihového plánu	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Položit a zkontrolovat a rozdělit useň podle střihového plánu, označit a vyloučit vady na dílcích	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Ověřit shodnost naměřených a skutečných rozměrů materiálů	Praktické předvedení
h) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vrstvení, lepení a jiné spojování výplní čalouněných dveří

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit vhodný způsob spojování výplní čalouněných dveří podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Spojit výplně čalouněných dveří podle zadání	Praktické předvedení
c) Zkontrolovat rozměry spojených výplní	Praktické předvedení
d) Upevnit výplně na základ dveří	Praktické předvedení
e) Překrýt výplně ze soudobých materiálů dílcem měkké polyuretanové pěny	Praktické předvedení
f) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Potahování čalouněných dveří

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Spojit dílce z usní nebo jiných potahových materiálů strojovým sešitím podle zadání a technologických podkladů	Praktické předvedení
b) Nastehovat technické textilie a potahové materiály, respektovat jejich odlišné vlastnosti	Praktické předvedení
c) Upevnit technickou textilii a potahový materiál	Praktické předvedení
d) Vyměřit a provést dělení (vtahy) čalounění dveří	Praktické předvedení
e) Namontovat štítek, kliku, FAB vložku, kukátko dveří, bezpečnostní prvky	Praktické předvedení
f) Určit a popsat odlišnosti technologického postupu práce při výrobě nebo opravách čalounění bezpečnostních dveří	Písemné a ústní ověření
g) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola, balení a expedice čalouněných výrobků a čalounických materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby a zásady provádění kontroly v celém procesu výroby a skladování čalounických materiálů	Písemné a ústní ověření
b) Zkontrolovat kvalitu hotových výrobků	Praktické předvedení
c) Popsat zásady označování výrobků nebo čalounických materiálů podle platných právních předpisů	Písemné a ústní ověření
d) Popsat způsoby balení výrobků, polotovarů, materiálů podle charakteru a množství výrobků a způsobu expedice a dopravy	Písemné a ústní ověření
e) Popsat zásady manipulace a skladování výrobků a materiálů v procesu čalounické výroby	Písemné a ústní ověření
f) Popsat zásady expedice a přepravy výrobků a materiálů vzhledem k použitému přepravnímu prostředku	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Nakládání s odpady v čalounictví a dekoratérství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Objasnit vznik a druhy odpadů dřeva a dřevních materiálů včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
b) Objasnit vznik a druhy odpadů z výroby a zpracování pěnových polotovarů a prefabrikátů včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
c) Objasnit vznik a druhy odpadů kypřicích materiálů včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
d) Objasnit vznik a druhy odpadů potahových, dekoračních a technických textilií, usní, syntetických náhrad usní včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
e) Definovat i jiné než přímé materiálové odpady včetně likvidace použitých nožů a nástrojů	Písemné a ústní ověření
f) Roztřídit odpady vzniklé při výrobě nebo opravě zadaného výrobku a navrhnout jejich recyklaci a likvidaci	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Při zkoušce uchazeč zhotoví:

- opravu hladce čalouněných dveří s potahem ze syntetické náhrady usně
- čalounění dveří s potahem usně, dílce potahu budou spojené strojovým sešíváním a potah bude v křížení švů zdoben a současně k základu dveří připevněn hřeby s okrasnou hlavou

Písemné ověřování kritérií hodnocení bude realizováno formou odpovědí uchazeče na otevřené otázky (vypracovaných na PC nebo na označené listy papíru) týkající se úkolů a zadání vyplývajících z příslušných kritérií hodnocení. Ústním ověřením se rozumí stručné slovní doplnění písemně zpracovaných úkolů a zadání

Při ověřování kritérií hodnocení způsobem "Praktické předvedení a ústní ověření" se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení.

Při ověřování kritérií hodnocení formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, k respektování zadání a technické dokumentace, ke kvalitě práce, vzhledu a funkčnosti zhotoveného výrobku, k znalosti čalounických materiálů a ke znalosti značení a údržby čalouněných výrobků. Měření materiálů a polotovarů musí být v souladu s platnými normami. Rozměry a zpracování čalouněných dveří musí být ve správné velikosti vzhledem k velikosti zárubní, způsobu otevírání a výkresové dokumentaci.

Na zkoušku si účastník donese vlastní pracovní oděv a obuv.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí..

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání *čalouník* a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti čalounické výroby.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti nábytkářské výroby a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti čalounické výroby.
c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti nábytkářské výroby a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti čalounické výroby.
d) Vysokoškolské vzdělání v oblasti zpracování dřeva a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti čalounické výroby.
e) Profesní kvalifikace 33-037-H Výrobce a opravář / výrobkyně a opravářka čalounění dveří a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické výroby.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici prostory a přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům.

Požadavky splňuje čalounická dílna se skladovacím prostorem vybavená následujícím materiálně-technickým vybavením:

- Technologické postupy pro výrobu a opravy čalounění dveří
- Výkresová dokumentace pro výrobu a opravy čalounění dveří
- Materiály a polotovary pro zhotovení čalounění dveří klasickou nebo soudobou technologií: latě, lepenka, plotny pojené polyuretanové pěny tloušťky 30 mm, 40 mm a polyuretanové pěny tloušťky 10 mm, 20 mm, 30 mm, hustoty min. 30 kg/m³, tabulová vata, technická textilie, potahové textilie více druhů, usně, syntetické náhrady usně (koženka), spojovací materiály a kování lepidla, čalounické hřebíky, průmyslové spojovače, vruty, hřebíky s okrasnou hlavou min. 2 druhy v počtu ks min. 10 od každého druhu, knoflíková tělíska, průmyslové šicí nitě, vázací motouz, balicí materiály, brusný papír zrnitosti 80, 120, 180
- Ruční nářadí: hoblík, římsovník, dláta, šroubováky, kleště, palička dřevěná a gumová, pilka ocaska, pilka zářezka, úhelník a pohyblivý úhelník, čalounické kladívko, brusný paklík, strojek na výrobu knoflíků, kleště ploché, kleště špičaté, nůžky na textilie, čalounické nůžky, nůžky rovné - příruční, metr pásmový kovový, metr krejčovský, sada ručních čalounických jehel prošívacích rovných a obloukových, sada čalounických špendlíků, vypichovač, protahovák, nůž na řezání lepenky, nůž na řezání usně, krejčovská křída různé barvy, tužky, 2 ks ztužidlo – 30 cm, děrovač, pilník na dřevo, struhák
- Elektrické stroje a nářadí: průmyslový šicí stroj s vázaným stehem, řezací strojek s vertikálním nožem, řezací strojek s kotoučovým nožem, řezací strojek na pěnové materiály s dvěma oscilujícími noži, ruční vrtačka malá, ruční akumulátorový šroubovák, sada vrtáků do dřeva
- Pneumatické nářadí: pneumatická sponkovačka
- Dřevěná hoblice
- Montážní stůl
- 3 ks křídel dveří se zárubněmi, základy křídel dveří z rozdílných materiálů, křídlo dveří se starým čalouněním na opravu
- Místnost pro písemnou část zkoušky, PC nebo tablet, psací potřeby, označené listy papíru
- Příjemky, výdejky zboží a surovin
- Nádoby na třídění čalounického odpadu

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.
Doba trvání písemné části zkoušky jednoho uchazeče je 60 minut.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro dřevozpracující a papírenský průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Cech čalouníků a dekoratérů, z. s.
TON, a. s., Bystřice pod Hostýnem
JITONA, a. s., Klatovy
RENO DESIGN s. r. o., Černá Hora